MALTA

QORTI CIVILI, PRIM AWLA
MALTA

ONOR. IMHALLEF
CARUANA DEMAJO GIANNINO

Seduta tal-31 ta' Ottubru, 2002

Citazzjoni Numru. 585/1999/1

~itazzjoni 585/1999

Sultana Brothers Transport Limited
versus
Sabrina Anne Cauchi u Carmen Cauchi li b'dikriet tad-29 ta' Marzu 1999 [iet nominata kuratri`i deputata sabiex tirrappre\enta lill-minuri Shawn Matthew Cauchi u Kenneth Cauchi b]ala eredi tal-mejjet Joseph Cauchi; u Carmen Cauchi mart il-mejjet Joseph Cauchi

F'din il-kaw\a s-so`jetà attri`i qieg]da tfittex g]ad-danni li saru f'vettura tag]ha wara li din]abtet ma' vettura o]ra misjuqa mill-awtur tal-konvenuti li miet fl-in`ident.
I`-`itazzjoni tg]id illi waqt illi kien qieg]ed isuq il-*pick-up van* tal-marka *Isuzu* targata CAG 046 (qabel kienet F-8411) fi Triq Ri]ana, Burmarrad, fit-28 t'April 1997, Joseph Cauchi, awtur tal-konvenuti, bi traskura[ni]abat mal-vettura targata LCY 896, proprjetà ta' l-attri`i u misjuqa minn Patrick Azzopardi, u g]amlilha ]afna ]sara. Fl-in`ident

Joseph Cauchi tilef]ajtu. L-armla u l-werrieta tieg]u kienu msej]a b'ittra uffi`jali tal-20 ta' Frar 1998 biex jag]mlu tajjeb g]ad-danni, i\da g]alxejn. L-attri`i g]alhekk fet]et din il-kaw\a u qieg]da titlob illi l-qorti:

1. tg]id illi Joseph Cauchi wa]du kien ja]ti g]all-in`ident tat-28 t'April 1997 u g]ad-danni li sofriet l-attri`i;
2. tillikwida d-danni; u
3. tikkundanna lill-konvenuti j]allsu d-danni hekk likwidati, flimkien ma' l-ispejje\, fosthom dawk ta' l-ittra uffi`jali tal-20 ta' Frar 1998, u bl-img]ax mid-data tan-notifika ta' l-att ta`-`itazzjoni sa dak in-nhar meta jsir il-]las.

Il-konvenuti ressqu l-e``ezzjoni illi l-]tija ma kinitx ta' l-awtur tag]hom i\da ta' Patrick Azzopardi, sewwieq tal-vettura ta' l-attri`i.

L-in`ident se]] hekk:

Il-vettura tas-so`jetà attri`i, li hija *coach* tat-turisti, kienet misjuqa minn Patrick Azzopardi fit-triq ta' Burmarrad, [ejja minn fejn hemm il-Knisja ta' Burmarrad sejra lejn il-Mosta. Quddiemha sejjer fl-istess direzzjoni u max-xellug sew tat-triq kien hemm *truck* targat BAD 465 misjuq minn Emanuel Mallia. Dak il-]in it-triq kienet imxarrba g]ax kienet g]amlet ix-xita.

Azzopardi xehed illi hekk kif beda t-telg]a beda jaqbe\ it-*truck* bla ma qabe\ il-linja tan-nofs. Kif kien g]adu ma qabi\x it-*truck* ra [ej lejh min-na]a tal-Mosta il-*van* misjuq mill-awtur tal-konvenuti. Dan kien [ej b'velo`ità qawwija u, g]alkemm kellu r-roti miksurin lejn ix-xellug tieg]u, xorta kien [ej lejn il-lemin, g]al fuq il-vettura ta' l-attri`i.

Meta ra l-*van* [ej lejh, Azzopardi rass lejn ix-xellug, lejn it-*truck* ta' Mallia, i\da l-*van* baqa' die]el [ol-*coach* bil-qawwa, g]ollieha, [ibidha 'l barra, *i.e.* lejn in-nofs tat-triq, u spi``a fuq il-]axix mal-[enb l-ie]or tat-triq. Meta]ass il-*coach* tog]la, Azzopardi kiser lejn ix-xellug u]abat mat-*truck*, u bid-daqqa l-*coach* waqfet.

Meta l-esperti ma]tura mill-ma[istrat marru fuq il-post sabu t-*truck* b'wi``u lejn il-Mosta, im]axken mal-]ajt li kellu xi filati maqluba g]all-g]alqa u o]rajn imbuttati 'l [ewwa; ]dejh sabu l-*coach*, ukoll t]ares lejn il-Mosta, b'daqqa qawwija fil-fa``ata mal-lemin, bir-rota ta' wara tax-xellug mar-rota tal-lemin tat-*truck*; il-*brake marks* tal-*coach* kienu lil hawn mil-linja tan-nofs tat-triq, i\da r-ritratti u l-iskiz tal-pulizija juru li wara l-]abta il-parti ta' quddiem tal-lemin tal-*coach*

qab\et il-linja tan-nofs. Aktar ’l isfel fuq in-na]a l-o]ra tat-triq l-esperti sabu l-*van* nofsu fuq il-]axix mal-[enb tat-triq b’wi``u lejn is-si[ar. It-tifrik tal-]abta kien fil-parti l-kbira wara l-*coach* b’xi titjir in-na]a l-o]ra tat-triq.

Il-*brake marks*, il-po\izzjoni tal-vetturi wara l-in`ident, u t-tifrik tal-]abta juru illi l-]abta [rat fuq il-karre[[jata mnejn kienet g]addejja l-*coach*, g]alkemm qrib]afna tal-linja tan-nofs. Dan juri illi l-]tija, g]allinqas fil-bi``a l-kbira tag]ha, kienet tas-sewwieq tal-*van*, l-awtur tal-konvenuti.

Madankollu, huwa relevanti wkoll il-fatt illi meta saret il-]abta Azzopardi kien qieg]ed jissorpassa t-*truck*. Is-sorpass, g]alkemm manuvra le[ittima meta mag]mula f’waqtha, tista’ tkun ukoll ta’ xi perikolu u g]alhekk is-sewwiq li jag]mel is-sorpass g]andu jara li jkun jista’ jibda u jtemm il-manuvra bla ma jo]loq perikolu.

Azzopardi stess xehed illi kien jaf illi t-triq hija perikolu\a u g]alhekk te]tie[attenzjoni aktar. Ir-ritratti tal-post ta’ l-in`ident juru illi l-karre[[jata ma hijiex daqshekk wiesa’ illi l-*coach* seta’ jg]addi liberament bla ma joqrob lejn il-linja tan-nofs, u kellu jdum f’dik il-po\izzjoni g]al]in mhux qasir meta tqis it-tul tal-*coach* u l-ispazju me]tie[biex jaqbe\ vettura o]ra li, g]alkemm miexja bilmod, ma kinitx wieqfa. G]alhekk, qabel ma beda s-sorpass Azzopardi kien imissu jara sew li g]at-tul kollu me]tie[ma kienx sejjer jo]loq diffikoltajiet g]al traffiku [ej mid-direzzjoni opposta, aktar u aktar meta tqis illi t-triq kienet imxarrba.

Azzopardi xehed ukoll hekk:

Kif bdejt nag]mel din il-manuvra [ta’ sorpass] rajt *van pick-up*]iere[minn ta]t is-si[ar. Din il-vettura kienet [ejja mid-direzzjoni tal-Mosta sejra lejn Burmarrad, però kellha r-roti miksurin lejn ix-xellug tieg]u [*sic*] (*cioè* lejn is-si[ar) u l-vettura xorta miexja lejn il-lemin g]al fuq il-vettura tieg]i. Ng]id ukoll illi din il-vettura kienet [ejja b’velo`ità qawwija u kienet qieg]da tiskiddja *out of control*. Kif rajt hekk jiena rassejt mat-*truck* (BAD 645) li kien jinsab fuq ix-xellug tieg]i … … …

Dan juri li Azzopardi kien g]adu kif beda l-manuvra ta’ sorpass meta ra l-*van* li kien evidentement f’diffikoltà. Meta ra hekk, kien imissu j\omm lura biex jer[a’ jid]ol wara t-*truck* u mhux ikompli bis-sorpass u jag]fas mal-[enb tat-*truck* meta kien ovvju li b’hekk ma kienx sejjer i]alli lill-*van* spazju bi\\ejjed biex ja]rab il-]abta.

Fil-fehma tal-qorti, g]alhekk, Azzopardi g]andu sehem mill-]tija, g]alkemm anqas mill-]tija ta' awtur tal-konvenuti, u l-qorti hija tal-fehma illi l-parti tal-]tija li g]andha tintefa' fuq l-awtur tal-konvenuti hija ta' tlieta minn erb]a (¾).

Id-danni preti\i mill-attri`i huma ta' g]axat elef erba' mija u sebg]a u erbg]in lira u ]amsa u disg]in `ente\mu (Lm10,447.95)[1]; dawn ma [ewx kontestati[2]. Is-sehem li g]alih g]andhom jag]mlu tajjeb il-konvenuti g]alhekk huwa ta' sebat elef tmien mija u]amsa u tletin lira u sitta u disg]in `ente\mu (Lm7,835.96).

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi tg]id illi l-awtur tal-konvenuti kellu tliet partijiet minn erbg]a (¾) mill-]tija g]all-in`ident tat-28 t'April 1997; tillikwida d-danni li g]alihom g]andhom jag]mlu tajjeb il-konvenuti fis-somma ta' sebat elef tmien mija u ]amsa u tletin lira u sitta u disg]in `ente\mu (Lm7,835.96), u tikkundanna lill-konvenuti j]allsu lill-attri`i s-somma ta' sebat elef tmien mija u ]amsa u tletin lira u sitta u disg]in `ente\mu (Lm7,835.96), flimkien ma' tlieta minn erbg]a (¾) ta' l-ispejje\ u l-img]axijiet mitluba fi`-`itazzjoni fuq is-somma likwidata.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Christine Galea
Dep. Re[.

---

1 *Fol.* 95.

2 Ara l-verbal tas-seduta tad-29 ta' Jannar 2002, *fol.* 139.